

Izkaša vsak četrtek in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrtri leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošlje na upravnništvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. — Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravišstvo sprejema naročnine, inšerate in reklamacije.

Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštne proste.

Čekovni račun poštne urada Ljubljana 10.603. Telefon interurb. št. 113.

38. številka.

MARIBOR, dne 3. septembra 1925.

59. letnik.

Krško, Matija Gubec, Radič in družba.

Med Krškem in Brežicami se dolina Save na Slovenskem drugič razširi v široko ravan. Tu so za slovensko kmetstvo ljudstvo in za hrvatske Zagorce zgodovinsko važna tla, kajti na njih se je bila pred 352 leti usodopolna bitka med slovenskimi kmeti in vojsko grajščakov-velikašev.

V splošnem vrenju, ki je zavladalo v 16. stoletju osobito po srednji Evropi, se je zavedalo tudi slovensko ljudstvo, da je njegov jarem pretežek in trpljenje preveliko, zato se je pod vodstvom Mat. Gubca dvignilo in skušalo streti okove ter si priboriti svojo »Staro pravdo«.

Plemenita, ponosna in lepa je bila misel, ki je vodila slovenskega kmeta in njegovega voditelja, toda uspeha ni imel in slovenski kmet je s svojim voditeljem na Krškem polju s krvjo za stoletja zapečatil svojo staro pravdo. Žalostno je končal ta poizkus samopomoči: nesloga upornikov, pomanjkljivo orožje in premala izobrazba in sposobnost voditeljev je bil vzrok poraza napram manjši, a dobro oboroženi in strokovno vodeni sili nasprotnikov. Še huje suženstvo pa je bilo posledica. Ubogi Gubec pa je končal na zagrebškem Markovcu trgu na razbeljenem prestolu na grmadi pred svojimi protivniki.

Nedostojno izražljanje.

Z globokim spoštovanjem bi morali govoriti o tem ljudskem stremljenju in z dostojnostjo ter čistim srcem, brez obrekovanja svojih sobratov in brez zavijanja resnice bi ga morali proslavljati. Tako bi moralo biti tudi letos preteklo nedeljo. Toda namesto dostojnega spomina je došlo preteklo nedeljo do grde zlorabe in namesto resnice in poštene besede je bilo zavijanje in hujskanje. Pa kaj hočete družega od ljudi, kakor so Stipica Radič, Pucelj in Prepeluh in njim slični? Oni ne morejo in ne znajo drugače. A ravno oni imajo najmanj vzroka in najmanj pravice, da govorijo o borbi slovenskega kmetstva ljudstva za njegove politične, gospodarske in kulturne pravice, saj so ravno oni zadnji čas prodali in zaigrali vse in to samo za svojo udobnost.

Gubec in Radič.

Gotovo prav malo pravice govoriti o Gubcu in o punktu slovenskega kmetstva ljudstva ima baš Radič. Gubca so dvignili kmetje na mesto voditelja in on je hrabro in pošteno vztrajal trden in zvest za visoke in lepe cilje do svoje strašne smrti.

Radiča so tudi dvignili za voditelja hrvatski seljaki, a on je sedaj prodal in zatajil prav vse, za kar je prepisal in govoril ter navduševal ljudstvo.

Gubec je bil junak, ki je končal kot mučenik svoje in svojih tovarišev misli pred silo nasprotnikov na razbeljenem železnem prestolu z razbeljenim žezlom v roki in razbeljeno železno krono na glavi.

Radič v borbi za svoj in svojega ljudstva program ni znal in ni hotel prenesti niti par mesecev prav komodnega zapora, kjer je imel svojo dobro hrano in svoje dobro vince, kaj še le, da bi prenesel trdo ječo.

Gubca so vlačili v verigah okrog, ker ni hotel izdajstva. Radiča vozijo v avtomobilih in v salonskih vozovih po Srbiji, po Hrvatskem in Sloveniji in sedaj v Svicu, ker je zatajil vse, kar je prej učil.

Zaradi Radičeve politike hrvatsko kmetstvo ljudstvo in ž njim deloma slovensko že šesto leto trpi. Hrvatske kmete so zapirali in batinili, ker so ponavljali to, kar jim je pisal in govoril Radič, a nas Slovence gulijo s pomočjo centralizma, katerega je zakrivil največ Radič.

Ali ni smešno: sedaj isti Radič isto blagoslovlja, kar je prej preklinjal in isto obrekuje, kar je prej povzdigoval. Imamo isti centralizem, iste ljudi na vladi v Beogradu, imamo isto monarhijo in istega kralja. Zakaj je sedaj vse to Radiču prav, a nam je celo zameril, ker smo hoteli državo, spoštovali kralja, toda se sedaj ne uklonimo in zahtevamo še vedno drugačno ureditev: namreč takšno, kjer bo na res pošten in ljudski način vsak s svojim gospodaril: Slovenec, Srb, Hrvat a bomo v resničnem sporazumu uredili skupne zadeve.

Ali ne pride vsak človek na misel, da je Radič pač rad videl, da je trpelo stotine in tisoče ljudstva, da pa ni mogel prenesti male preizkušnje, ko je prišel bridki kelih do njega in smo bili na pragu zmage? Ali ni menda Radič storil tega samo, da so ga izpustili iz komodnega zapora?

Gubec je bil siromak, živel je s svojimi siromaki sotrpini, delil z njimi njihovo trpljenje, Radič pa v Zagrebu kraljuje v Prpičevi palači, ki jo je z ljudskim denarjem kupil za 45 milijonov.

Gubca so po porazu njegovi protivniki pripeljali v Zagreb in ga na grmadi sežgali po tedanjem krutem običaju. Radiča njegovi večerajšnji nasprotniki, ki so ga zaradi njegove politike zaprli, sedaj vozijo okrog v salonskih vozovih, a avtomobilih na ljudske stroške. Kaj mislite, zakaj Gubčevi protivniki Gubcu niso izkazovali takšnih časti?!

Bodi dovolj! Radič, kakoršen je danes in kakor je zaključil svojo politiko zadnjih šest let, nima pravice govoriti o Gubcu, ne o slovenski pravdi. Ravno tako ne njegovi slovenski kompanjoni Pucelj in Prepeluh.

Slovensko kmetstvo ljudstvo je hvala Bogu izobrazeno, zavedno in možato, zato spoštuje le poštenost in možatost. Radič lahko brije norce s svojimi Zagorci, če se mu bodo še dali, z našim slovenskim ljudstvom se on norčeval ne bo. To so nam poroki naši slovenski, krščanski može in mladeniči, porok so nam naše žene in mladenke.

Kmeti sin spod. Ptujkega polja.

Dejstva.

Se predno je Radič preukrenil svoj politični zrakoplov od federalistične in republikanske na centralistično in monarhistično stran, so se oglašali razni politični posredovalci — ali najeti in plačani od radikalov, ali pa sami tako navdahnjeni, da so predlagali in pozivali, naj Hrvati in tudi drugi vendar upoštevajo gotova dejstva ter v tem smislu tudi spremenijo svojo politiko Kot na gotovo — milo ali nemilo — dejstvo se je kazalo na radikalno večino ter predlagalo in rotilo, naj se vendar politika tako uravna, da se bo dalo s to večino sodelovati. Za nasprotni slučaj se je pa opozarjalo, da bodo radikali s svojo večino po pomoči samostojnih demokratov vladali naprej in samo to uveljavljali, kar sami hočejo.

Večina radikalov, združenih s samostojnimi demokrati, je bila res dejstvo, dejstvo, ki se ne sme spregledati, je bilo pa tudi to, da je prišlo pri zadnjih volitvah do te večine nasilnim in nepoštenim potem, ko so vendar opozicijske stranke, ki so stale v manjšini za dobrih 10 mandatorov, dobile dobrih 300.000 glasov več kot pa radikali in samostojni demokrati skupaj, ali takozvani nacionalni blok. Dejstvo je torej, da izid zadnjih volitev ne odgovarja razpoloženju volilcev. Ker se je mnogim kratila volilna pravica in ker so končno volilci le mali del vseh državljanov, je zadnji volilni izid silno daleč od tega, da bi lahko predstavljali in izražali razpoloženje in mišljenje državljanov.

Grožnja in gotovost, da bi radikali s svojo pičlo večino vladali popolnoma po svoji volji, ne oziraje se na druge, pa podaje zopet to dejstvo, da je taka vladna samovolja narodu in državi skrajno škodljiva. V kulturnih in parlamentarnih državah se čisto zgodi, da pride na krmljo vladna manjšina, a to je gotovo, da vsaka vlada, pa najsibo manjšinska ali večinska, smatra za svojo sveto dolžnost, vladati tako, da dobi od vseh državljanov čim več zaupanja in odobrenja. Namen radikalov, vladati popolnoma samovoljno, je dejstvo največje brezobzirnosti, nasilja ter teptanja naprednih in kulturnih načel.

Radičevci so dejstvo radikalne večine res upoštevali in so po svojem političnem preobratu radikale v pogledu zametavanja ljudske volje še prekosili. Radič je kar čez

cesar!«, in tudi generalom je šlo na smeh. Danes pa vsi delajo take čudne obraze . . . Saj je vendar davi rekel stotnik, da smo zmagali na oni strani Lipskega.»

Marsikdo si je tudi mislil tako, pa ni povedal. Loteval se nas je nemir in skrb . . .

Polk smo našli pod milim nebom utaborjen dva streljaja daleč od zeljnatih vrhov. Bataljon se je postavil na griču na desni strani ceste.

Na vseh straneh je bilo videti, kako so brezštevilni menajni ognji dim valili proti nebu. Še vedno je škropil tenek, mrzel dež. Moštvo je s prekrizanimi rokami posedalo na tornistrih okrog ognjev in je bilo videti vse zamišljeno. Častniki so se družili v gruču in se razgovarjali. Od vseh strani je bilo slišati govorico, da take vojne še ni bilo . . . da je to uničevalen boj . . . da bi sovražniku nič ne škodilo, ako bi bil premagan, in da nam hoče samo pomoriti čim več ljudi, ker dobajo ve, da mu nazadnje vendarle ostane štirikrat do petkrat več moštva in da tako ostane zmagovalec.

Govorili so tudi, da je cesar pri Wachau zmagal nad Rusi in Avstrijci, da pa mu to nič ne koristi, ker se nasprotnik ne umakne, ampak čaka velikih ojačenj. Kar se tiče Möckerna, se je vedelo, da smo izgubili kljub lepi obrambi Marmonta: sovražnik nas je strl s svojo premočjo. Ta dan smo si izvojevali samo to korist, da smo si odprli pot za umik proti Erfurtu, kajti Giulaj se kljub vsem naporom ni mogel polastiti mostov čez Elstero in Pleisso. Vsa armada od prostaka do maršala je bila tega mnenja, da smo zelo na slabem in da se moramo čimprej pričiti umikati. A cesar je mislil drugače: morali smo ostati na mestu.

Ves 17. oktober se nismo ganili in nismo oddali niti enega strela. — Nekateri so govorili o prihodu generala Reynierja s šestnajst tisoč Saksoncev, odpad Bavarcev pa nas je poučil, koliko smemo zaupati svojim zaveznikom.

Protj večeru se je zvedelo, da se vidi prihajati severno armado preko breitenfelske gorske planote — to je bilo za sovražnika šestdeset tisoč mož več. Zdi se mi, da še vedno slišim preklinjanje, ki je letelo na Bernadotteja, in jezo vzdikanje tistih, ki so ga poznali, ko je bil še priprost častnik republike. Govorili so: »Za vse se ima za-

LISTER.

Zgodbe napoleonskega vojaka.

V tem kraju sem dobil mrzlico. Sicer pa nisem bil edini v bataljonu: tri četrtine moštva so boleale in hirale. Že mesec dni so tisti, ki niso mogli več dalje, padali po tleh in kakor mali otroci klicali svoje matere. Srce je to trgalo človeku. Glad, hitri pohod, dež in žalost, da ne bomo več videli domovine in svojcev, vse to je bilo vzrok te bolezn. K sreči pa starši niso videli, kako njih otroci ob cestah ginejo in mro — ta pogled bi bil preveč strahovit: marsikdo bi si mislil, da ni usmiljenosti niti na zemlji, niti v nebesih.

Čim bolj se je dani, tem razločnejše smo videli na levi strani ob cestah, ki so držale v Halle, Lindenthal in Delitsch, upepeljene vasi, kupe mrličev, prevrnjene topove in vozove za smodnik ter od krogel razorana tla, kakor daleč je neslo oko: bilo je mnogo huje kot pri Lützenu. Videli smo tudi, kako so se v tej smeri razvrščevali Prusi ter tisoči in tisoči prodirali preko bojišča. Avstrijcem in Rusom so hoteli podati roko in tako skleniti veliki obroč, v katerem smo se nahajali. Nihče jih ni mogel pri tem ovirati, posebno še zaradi tega, ker sta Bernadotte in ruski general Benningsen, ki sta bila zaostala, prihajala s stotin dvajset tisoč mož sveže vojske. Tako je našo armado, ki je bila en sam dan izvojevala tri bitke in se skrčila na stointrideset tisoč vojakov, obkolil železen obroč tristo tisoč bajonetov, ne glede na petdeset tisoč konjenikov in dvanajst sto topov!

Bataljon je odrinil od Schönefelda, da se zopet združi z divizijo na zeljnatih vrtovih. Vsa cesta je bila polna vozil z ranjenci. Zasegli so v ta namen vse vozove iz okolice, med njimi pa so hodile še stotine nesrečnežev z obvezanimi rokami in glavami, blede, potrti in napol mrtvi. Kdor je le mogel še hoditi, ni šel na voz, a je vendar skušal, da čimprej pride v bolnico.

Z velikim naporom smo se prerivali in gnetli skozi množico, kar je ne daleč od zeljnatih vrto kakih dvajset huzarjev, ki so bili pridirjali, držeč pištole za strel pripravljene, množico na desno in levo potisnili na polje. Na ves glas so kričali: »Cesar, cesar!«

Bataljon se je takoj umahnil s ceste ter se s prezen-tiranimi puškami razvrstil pod cesto. Nekaj minut nato so gardni grenadirji na konjih pridirjali mimo s pestmi ob bokih. Vsi so bili pravi veliki z visokimi škornji in visokimi medvedjimi kapami, ki so segale do pleč, da je bil videti samo nos, brki in oči. Ob njih pogledu je zadovoljen vsak rekel sam pri sebi:

»Ti so naši . . . vrli dečki!«

Komaj so svignili mimo, se je pokazal generalski štab. Misli si stoinpetdeset do dvesto generalov, maršalov, ordonančnih in drugih višjih častnikov, ki so jahali na čilih konjih in so bili tako polni zlatega vezanja in redov, da je bilo komaj mogoče spoznati barvo njih uniform. Nekateri so bili dolgi in suhi s ponosnimi obrazi, drugi majhni in zastavni z rdečimi obrazi, še drugi z iskrenimi se očmi in orlovskimi očmi so sedeli na konjih ravni kot kameniti kipi — bil je to lep in obenem grozen pogled.

Med vsemi temi vojskovodji, pred katerimi je že dvajset let trepetala Evropa, pa je napravil name največji vtis Napoleon s starim klobukom in sivim plaščem. Še danes ga vidim, kako je jahal mimo nas s široko, močno brado in med pleči skritim vratom. Vse je kričalo: »Živio cesar!« — On pa ni čul ničesar . . . toliko se je zmenil za nas kot za poveljni dež, ki je škropil na nas. Z nagubaním čelom je motril prusko armado, ki se je razvrščala ob Parthi, da podpre Avstrijce. Tak, kakor sem ga videl tisti dan, mi je ostal v spominu za vedno.

Že četr ure se je bataljon zopet pomikal naprej, ko mi je rekel Cebedej:

»Ali si ga videl, Jože?«

»Seveda sem ga«, sem odgovoril, »in se ga bom spominjal vse svoje žive dni.«

»Čudno«, je pristavil moj tovariš. »Človek bi mislil, da ni zadovoljen . . . Tisti dan po bitki pri Wurschenu je bil vendar videti tako vesel, ko nas je slišal kričati »Živio

noč postal večji centralist od samih radikalov in od dne 27. marca, ko je njegov nečak, sedanji minister Pavle Radič podal v parlamentu stričovo znano izjavo, se še ni spomnil na potrebo, volilce in hrvatsko ljudstvo sploh vprašati za mnenje o svoji novi politiki.

Kakor že večkrat, tako so se tudi pretečeni teden na seji vodstva Radičeve stranke vrata zaprla pred vsemi o-nimi zaupniki in poslanci, o katerih si Radič misli, da bi znali misliti s svojo lastno glavo in zahtevati pojasnila glede silne politične spremembe stranke, ki je poprej pod čisto drugimi gesli zbrala ogromno večino hrvatskega ljudstva. Radič kot politik je padel tako nizko, da se s samovoljo celo ponaša. Zadnjič v Beogradu je dejal: »Pravijo, da sva s Pašičem diktatorja, da vse sama odločujemo in zapovedujemo. To je dobro, to je potrebno, to je strankina disciplina.«

Ko je prevzel in posnel politiko radikalne stranke, hoče biti Radič radikalnejši od samih radikalov. Po pristopu bi se to reklo: bolj papeški od samega papeža. Ob raznih njegovih izjavah se mora svet čuditi, zakaj ni rajši vstopil v samostojno-demokratsko Pribečičevo stranko, ki je kazala isto vnetost v pogledu centralizma itd. Mnogi vodilni radikali so že pred leti ob raznih prilikah točno označili tri narode v državi ter pritrdili, da ne sme biti zadržka, če se Srb smatra za Srba, Hrvat za Hrvata, Slovenec pa za Slovenca. Proti temu so poprej samostojni demokrati, sedaj pa vodilni radičevci postavili takozvano narodno edinstvo.

Na vprašanje nekega beogradskega novinarja: »Kaj pa sprememba ustave?« je Radič nedavno odgovoril: »O tem se je prej nekaj govorilo, sedaj pa ne več, ker, kakor se spominjam, tega tudi ni v naši pogodbi sporazuma z radikali. Revizija ustave je za sedaj postranskega pomena.

Torej Radič priznava, da se v sporazumu ne govori o reviziji ustave, četudi so njegovi ljudje pripovedovali, da je v sporazumu to sprejeto. Radič je še pristavil: »Centralizem ni napaka in ovira, samo če se bo pametno delalo. Centralizem je lahko celo boljši od samega federalizma. Mi hočemo močno nacio in državo in sicer močno v stvarnem in ne v kakem drugem smislu. Hrvat se mora čutiti kot Srb, Srb pa kot Hrvat, ker smo vendar eno in isto!«

Tu se je Radič zopet nekaj naučil od Pašiča, ki je rad pripovedoval, da »ima Jovo v Beogradu isto kot imata Peter in Pavel v Zagrebu in v Ljubljani. Čas in dejstva so pa pokazala, da imajo Jovo, Peter in Pavel povsod isto in enako, če se zapišejo v vladajočo radikalno stranko. V primerih Radič posnema Pašiča in je gotovo, da bi rad dosegel tudi dejstvo, da bi imeli njegovi strankini pristaši isto kot imajo radikali. Samo v to svrhu je on radikalnejši od radikalov. Za svoje pristaše isto kot imajo radikali, pa kakor vse kaže, Radič tudi ne zahteva v posebno velikem obsegu. Mož misli na prveke pbeh strank, za široke ljudske sloje ima pa prav malo brige. Kot dejstvo je vzel, da so si radikali pridobili veliko število mandatov, da vladajo sam oza sebe in sedaj se trudi, da bi s svojim štabom delil z njimi ugodnosti in koristi od vladanja, za dejstva, ki spremljajo tako početje, se pa tako malo briga, kakor za ljudstvo in za njegove zahteve. —tgr.

Strašen davčni vijak.

Kakor znano, je finančna delegacija pod sedanjo Pašičevo in Radičovo vlado izdala na vse davčne urade in oblasti v Sloveniji strog nalog za izterjevanje dav-

hvaliti nam . . . Z lastno krvjo smo ga napravili za kralja — zdaj pa prihaja, da nam zada zadnji udarec!«

Po noči smo se splošno pričeli pomikati nazaj: naša armada se je čedalje bolj zgoščevala okrog Lipskega. Potem je naenkrat zopet vse utihnilo. A to nas ni oviralo, da bi ne premišljevali. Vsak si je mislil na tihem:

»Kaj se zgodi jutri? Ali bom še videl luno, kako plava izza oblakov, kot zdaj? Ali bodo še bleščale zvezde mojim očem?«

Ako je človek opazoval v temni noči tisti velikanski krog ognjev, ki nas je obdajal skoro šest ur naokoli, si je moral reči:

»Zdaj je proti nam oborožen ves svet . . . vsi narodi zahtevajo naše uničenje . . . ničesar več nočejo slišati o naši slavi.«

Potem pa je vsak pomislil, da je vendarle čast, biti Francoz in da moramo zmagati ali pa umreti.

XIX.

Med takimi mislimi je napočil dan. Nič se še ni ganilo. Cebedej mi je rekel:

»Kaka sreča bi bila, ko bi sovražnik ne imel poguma, da bi nas napadel!«

Častniki so govorili med sabo o premirju. Proti deveti uri pa so pridirjali nazaj naši ogledni jezdec in javili, da se je sovražnik pričel gibati na vsej črti. Takoj nato se je tudi pričelo topovsko streljanje na desni ob Elsteri. Mi smo bili že oboroženi in smo marširali čez polje proti Parthi, da se vrnemo v Schönefeld. To je bil začetek bitke.

Na višinah pred reko so dve ali tri divizije čakale sovražnika. Njih baterije so bile nameščene med polki, kavalerija pa ob bokih. Čez ostrine bajonetov je bilo bolj zadržati videti Pruse, Švede in Ruse, ki so v globokih, trdno sklenjenih kolonah prodirali od vseh strani, da ni hotelo biti konca.

Dvajset minut pozneje smo med dvema gričema prodirali v bojno vrsto in pred sabo ugledali pet do šest tisoč Prusov, ki so s klicem: »Domovina! Domovina!« prihajali

kov. Nad 70 milijonov dinarjev morajo izterjati v par tednih samo v naših krajih. Rubež sledi rubeži, eksekutorji so noč in dan na nogah.

Na vseh shodih me ljudje vprašujejo: Zakaj toliko davkov? Na zborovanjih jim vse natanko pojasnim, v časopisih radi novega tiskovnega zakona tega storiti ne smemo. Ljudje me tudi vprašujejo:

Kdo je glasoval v narodni skupščini za te davke?

Iz stenografičnih (drobnopisnih) zapiskov narodne skupščine lahko povzamemo, da so meseca marca 1925 glasovali za vse strae, zvišane in nove davke radikali in samostalni demokrati, med njimi dr. Pivko.

Meseca julija pa so glasovali za dvanajstine in davke radikali in radičevci, med njimi Kelemina in Pucelj. Poslanci Slovenske ljudske stranke pa so vsi glasovali proti neznosnim davkom.

Ker sem bil za to naprošen, sem objavil te vrstice, da so ljudje pravilno poučeni.

Franjo Žebot.

Darujte za spomenik vojnim žrtvam, ki počivajo na pokopališču v Pobrežju pri Mariboru!

Krščanskemu delovnemu ljudstvu.

Dolga stoletja je bilo delavstvo brezpravno. Njegov bedni položaj se je zboljšal še le tedaj, ko je delavec segel po samopomoči, samoizobrazbi, strokovni in politični organizaciji. Prvi uspehi so vili delavstvu novega duha in odločnosti. Zadnja leta pred vojno in prva leta po vojni se je delavski stan vedno bolj uveljavljal in upošteval v zasebnem in javnem življenju, v mnogih državah je postal vladajoč činitelj, njegove pravične zahteve so se vsaj deloma uresničile v socialni zakonodaji vseh kulturnih, resnično naprednih držav.

Toda socialno demokratski in komunistični delavski voditelji, ki jih je delovno ljudstvo postavilo ponekod na vodilna mesta, niso bili kos svojim nalogam. Njih so cialni, komunistični program se je izkazal kot neizvedljiv ter je uklenil ljudske množice še v hujše spone nasilja nego kapitalizem. Zavrgel je temeljne krščanske resnice, versko nravna načela, božji zakon, osebno svobodo, da celo osnovne človečanske pravice je pogazil. Razočarane množice so v sled tega izgubile vero in zaupanje v te voditelje ter so jih začele zapuščati, zgubile so tudi vero v sebe, polastila se jih je malodušnost, obup. Posledica je bila ponovni zmagoviti pohod kapitali-

Poslušaj, bebica moja!

Da je perilo lepo bleščeče in trna prijeten vonj, se mora prati vedno le z »GAZELA“-milom, ki je najboljši domači izdelek.

GAZELA MILO

čez reko. To vpitje in vriščanje je bilo podobno hrupu in krakanju tistih krokarjev, ki se zbirajo v jate, da odlete proti severu.

Isti hip je tu in tam pričelo streljanje s puškami, ki ga je včasih oglušilo grmenje topov. Dolina, v katero se vije Parthe, se je napolnila z dimom. Prusi so bili že blizu nas, ko smo komaj zagledali njih od srda leskeče se oči, odprta usta in divje obraze. Zagnali smo do neba dvigajoč se krik: »Živio cesar!« in jim drli nasproti. Spopad je bil grozen. V dveh minutah se je križalo na tisoče bajonetov: vse se je suvalo, odskakovalo, streljalo prav od blizu in podiralo sovražnika s puškinimi kopiti. Vrste so se mešale druga v drugo, korakali smo preko njih, ki so padli, topovi so grmeli. Smodnikov dim, ki se je vlekel čez kalno vodo med gričema, žvižganje krogel in pokanje pušk je delalo dolino podobno peči, v katero so ljudje padali, kakor polena, da jih ogenj požre.

Nas je podžigal obup, besnost, da se maščujemo, predno umremo, Pruse pa je bodril ponos, ki jim je veleval: »To pot premagamo Napoleon!« Ni jih na svetu bolj ošabnih ljudi, kot so ti Prusi: zmage pri Velikem Beerenu in ob Mačjem potoku ki jih naprave čisto nore in zbenele. A marsikateri izmed njih je ostal v vodi. Trikrat so šli preko reke in nas napadli v strnjenih kolonah. Zaradi njih premoči smo se morali umakniti. In kako so rjovel! Kakor da bi nas hoteli požreti . . . Njih častniki, sablje vihteč nad štrečimi bajoneti, so venomer ponavljali: »Naprej! Naprej!« in vsi so kakor zid prodirali z veliko hrabrostjo — tega ni mogoče tajiti! Naši topovi so kosili cele vrste, a oni so prodirali vedno dalje. Na vrhu griča pa smo znova naskočili in jih vrgli nazaj do reke. Ko bi ne bilo tiste njihove baterije pri Möckernu, ki nas je prijala od strani in preprečila, da jih nismo zasledovali predaleč, bi jih bili vse potolkli.

To je trajalo do dveh. Polovica naših častnikov se ni več mogla bojevati: Poveljnik Gémeau je bil ranjen, polkovnik Lorain je padel. Ob reki ni bilo videti drugega kot cele lupe mrtvecev in ranjencev, ki so se skušali rešiti iz vrveža. Nekateri so se besni vzdigovali na kolena, da še enkrat sunejo z bajoneto, ali izstrelijo zadnji strel. Po reki so v dolgih vrstah plaval mrtveci, nekateri so kazali obraz, drugi hrbet ali pa noge. Kot leseni splavi so se vr-

stili drug za drugim, a nihče se ni zmenil za to. Saj je tudi nas lahko vsak hip zadela ista usoda.

To klanje se je vleklo ob Parthi od Schönefelda do Grasdorfa.

Prusi in Švede so končno prodirali proti reki navzgor, da bi nas više gori obšli, ruske kolone pa so nam nasproti nadomestile Pruse, katerim je bilo pač všeč, da so prišli kam drugam.

Rusi so se razvrstili v dve koloni, s puškami v rokah v najlepšem redu prodri v sotesko in dvakrat z veliko hrabrostjo navalili na nas. Pri tem pa niso tako po živalsko rjuli kot Prusi. Njih konjenišvo je hotelo med tem zavzeti stari most nad Schönefeldom. Topovsko streljanje je bilo čedalje hujše. Na vseh straneh, kamor je človek obrnil oči v smodnikovem dimu, ni bilo videti drugega, kot vedno ožje se zgrinjajoče se sovražnike. Ako smo vrgli nazaj eno njihovih kolon, je prodrla druga s svežimi četami: vedno smo morali pričeti znova.

Med drugo in tretjo uro smo zvedeli, da so Švede in prusko konjenišvo prekorčili reko nad Grassdorffom in da nam prihajajo za hrbet. To jim je bilo bolj po volji, kakor da bi nas napadali od spredaj. Maršal Ney je takoj izpremenil fronto s tem, da je umaknil desno krilo. Naša divizija je še obdržala Schönefeld kot oporišče, vsi drugi so se bili umaknili od Parthe, da se razvijejo v dolini. Armada je tvorila sedaj okrog Lipskega eno samo črto.

Proti tretji uri so se Rusi baš pripravljali za cesto, držečo proti Möckernu, za tretji napad, in naši častniki so dajali nova povelja za njih sprejem, ko se je vsa armada od enega konca do drugega nekako stresla. V nekaterih minutah smo vsi vedeli, da je tistih šestnajst tisoč Saksoncev, ki so stali v sredini naše črte, pravkar prešlo k sovražniku in da so bili celo tako brezčastni in podli, da so tistih štirideset topov, ki so jih imeli, obrnili proti svojim starim zaveznikom od Durutteove divizije, predno so prišli v pravo razdaljo.

Toda namesto da bi bila ta udeja uklonila naš pogum, je tako podžigala naš srd, da bi bili, če bi smeli, dli čez reko in vse uničili.

(Dalje prihodnjik.)

stične reakcije po celem svetu, zlasti po Evropi. Načrti socialno političnih zakonov so romali v koš, že sprejeti socialno politični zakoni so se okrnili ali celo ukinili, kapitalizem je dal zopet čutiti delavcu svojo brezsrčno moč. Tudi pri nas je tako.

In kaj naj poreče k temu delovno ljudstvo, ročni in duševni delavec, ali naj res klone pod pritiskom reakcije, ali naj obupa? Izkušnja in zgodovina delavskega gibanja nas uči, da je bila pot samopomoči, samoizobrazbe ter strokovne in politične organizacije edino prava in rešilna pot o lepše bodočnosti delavskih slojev! Po tej poti moramo naprej! Zavreči moramo materijalistični socializem, okleniti pa se moramo večnih kršč. načel in organizacij, ki slone na versko-nravnem, kršč.-socialnem programu.

Zato sklicuje podpisani pripravljalni odbor v ponedeljek, 7. in v torek, 8. septembra 1925 v Mariboru delavski dan s sledečim sporedom: 1. dan to je ponedeljek, 7. septembra ob 15. (3.) uri se bodo vršila sledeča predavanja v dvorani Zadrúžne gospodarske banke, Aleksandrova cesta 6, nasproti frančiškanske cerkve:

Franjo Žebot: Viničarsko vprašanje in agrarna reforma;

Jože Stabej: Delavska zakonodaja;

Andrej Semenič: Praktična izvedba organizacije.

Zvečer ob 20. (8.) uri se vrši istotam pozdravni večer, ki ga priredi mariborsko okrožje JSZ udeležencem. 2. dan, torek, dne 8. septembra ob 10. uri predpoldne se vršijo istotam sledeča predavanja:

Dr. Anton Korošec: Delavska stanovska kultura;

Dr. Andrej Veble: Delavska družina in dom;

Fran Terseglav: Delodajalec in delavec ter delavno občestvo.

Popoldne ob 14. (2.) uri:

Marko Kranjc: Delavski voditelji;

Dr. Andrej Gosar: Strokovna organizacija in združništvo;

Dr. Jože Jeraj: Delavska prosveta.

Prireditve se bo končala tako, da se udeleženci lahko vrnejo z večernimi vlaki. — Pripravljalni odbor.

Opomba: Polovična vožnja dovoljena. Vsak udeleženec naj kupi na postaji celo karto, si isto pusti žigosati z mokrim žigom, ker velja tudi za nazaj. Potrdila o udeležbi se bodo dobila pri predavanjih.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Vlada temeljito uživa počitnice in edino trgovinski minister dr. Krajač se še pokaže, ko otvarja industrijske in druge razstave. Vsled tako temeljito uživanja počitnic se tudi ne da izreči prava sodba o odnošajih med radikalnimi in radičevskimi člani vlade. Radičevci sicer trdijo, da so najboljši in ko doslej še niso ničesar dosegli, pripovedujejo svojemu ožjemu zaupniškemu krogu, da to ni mogoče, ker so pač glavne počitnice.

Notranji minister

je sicer tudi delaven, vedno se vozi sem in tja, pripoveduje se, da pripravlja važne ukaze, a udejstvovalo se od vsega tega doslej še ni ničesar. Ker je minister prometa napravil veliko nerodnost s svojo revizijo ali pregledom vseh voznih olajšav, ko je poleg novinarjem tudi tujim znanstvenim obiskovalcem naše države, ki so imeli za stalno proste vozne karte, kar čez noč vse ukinil, da je prišlo do prav neprijetnih dogodkov in je končno pod pretvezo varčevanja napravil precej škode, je začelo celo glavno radikalno glasilo v Beogradu grajati njegovo postopanje in začelo se je govoriti o spremembah na vladi.

Želje po izmenjavi nekaterih ministrov

gobjo tudi radičevci ter se nadajo, da bo v slučaju odslužitve sedanjega prometnega ministra izmenjan tudi notranji minister. Izgleda pa, da bi se znalo vse poprej uresničiti, kot pa ta radičevska želja, ker velja notranji minister za posebnega Pašičevega zaupnika, ki radičevcem na vladi ne misli prepustiti upliva in veljave.

Zemljoradniški kongres.

Iz govorov samega Radiča in iz izjav drugih voditeljev HSS se je sklepalo, da bi zamoglo priti do nekeke vsedržavne zveze ali pa celo do enotne stranke kmetov. Radičevci so radi napovedovali in mnogi so jim verjeli, da se bo z njimi združila zemljoradniška stranka ter da bi tako HSS postala središče zemljoradniškega pokreta. Srbski zemljoradniki so pa sedaj v Beogradu imeli svoj kongres in so se s popolno večino izjavili proti vsakemu kongresovanju z Radičevco stranko, češ, da je izdala kmetске interese ter stopila v službo radikalov odnosno, da je v radikalni vladi zasedla samo Pribičevičevo mesto.

Značilna zborovanja.

V nedeljo so imeli v Sisku hrvatski zajedničarji in oni poslanci, ki so izstopili iz Radičevega poslanskega kluba, sklican zaupniški sestanek. Zbralo se je pa toliko ljudi, da se je sestanek pretvoril v shod. Poslanec Jagatič, eden od starejših prvakov in poslancev hrvatske seljaške stranke, ki ni hotel dati svojega poštenega imena novi Radičevi politiki, je ljudem točno pojasnil, kako je prišlo do Radičevega preobrata in kako politiko vodi sedaj Radič s svojimi poslanci. Radičevci so poslali na shod po vzoru samostojnih demokratov skupino razgrajavcev, ki se je pa morala kmalu umakniti. Poslanec dr. Zanič je nasilni poskus prav dobro označil: »Ker je Radič v radikalni vladi Pribičevičev naslednik, je prevzel tudi njegove navade. Orjunaštvo ni samo hu-

da, ampak tudi nalezljiva bolezen in radičevci so se je nalezili. Nič ne škodi; ljudstvo bo vsled tega še prej uvidelo, kje je resnica in pravica«. Isti dan so Radičevi vladni zavezniki

radikali zborovali v Križevcih.

Na shod so prišli radikali iz Zagreba in ker prednjači med njimi tudi železniški podravnatelj, je bilo mnogo železničarjev prisiljenih udeležiti se shoda. Ostali zborovalci so pa bili radičevci, a se je našlo tudi med njimi precej takih, ki mislijo s svojo glavo. Ko so trije govorniki iz Beograda: en državni podsekretar, en poslanec in en profesor lepo govorili o lepi bodočnosti bratskega naroda, o svoji veliki ljubezni do Hrvatov itd., se je čulo precej medklincev: »Kje ste bili pa poprej? Zakaj poprej niste uvedli enakopravnosti?« Zakaj še sedaj nimamo, kar je naša življenska potreba?« itd.

Radič v Zenevo.

Naše odposlansvo za zasedanje Društva narodov je že odpotovalo. Po hrvatskih listih, ki uvidevajo, da se je Radič popolnoma izneveril hrvatskim upravičnim zahtevam, se odločno izjavlja, da Radič v Zenevi nima pravice govoriti v imenu hrvatskega ljudstva. Radikali so ga vzeli seboj, da bi pred svetom izjavljali, kako so Hrvati zadovoljni s centralizmom. Radič za svojo novo politiko ni dobil zaupanja od ljudstva in zato tudi ne more govoriti v njegovem imenu.

BOLGARIJA.

Ko se je bolgarski kralj Boris ukvarjal z idejo spremembe režima, je prišlo do precej ostrin nasprotstev med njim in Cankovo vlado. Kralj Boris je dolgo časa pokorno podpisoval številne smrtno obsodbe, zadnjih 23 pa ni hotel podpisati. Sedaj razglašala bolgarska vlada, da je kralj bolan in od raznih strani se potrjuje, da hoče Vojna liga, ki je dejanski gospodar Bolgarije, spraviti zopet na prestol Borisovega očeta, bivšega kralja Ferdinanda, ki je moral ob koncu svetovne vojne zapustiti državo. — Morilec, ki so umorili nekega avtonomističnega makedonskega voditelja, je izdala bolgarska vlada 200 tisoč levov nagrade. Sedanja bolgarska vlada itak zalaga svoje makedonske ustaše z vsem potrebnim in ko izdaja odkrito nagrade ustaškim morilecem, je najboljši dokaz njenega predrznega zarotniškega dela.

VSTAJE PROTI FRANCIJI.

Francoska vladna poročila sicer naglašajo, da so bile zadnje francoske vojaške akcije na marokanskem bojišču prav uspešne, druga in med temi tudi angleška poročila pa trdijo, da je marokanski voditelj Abdel-Krim francosko vojsko najbrž nalašč pustil malo naprej, ker se začenja deževna doba in bodo Francozi sami morali zopet nazaj, če jim povrh še Marokanci ne zadajo od strani kakoga težkega udara. — Tudi v Siriji je proti vsem vladnim vestem položaj Francozov baje prav resen. Francoski socialistični listi poročajo, da se v Damasku francoski oficirji ne smejo pojaviti na ulici vsled nevarnosti napadov od strani domačega prebivalstva. Trdi se, da vlada in general Sarail, poveljnik v Siriji, varata javnost in prikrivata veliko resnost položaja.

Prireditve.

Sv. Križ pri Mariboru. Dne 13. septembra priredi naša mladina lepo igro: »Na dan sodbe«, na kar že sedaj opozarjamo naše prijatelje in somišljenike. Na ta nastop se pripravljamo z veseljem in upamo, da bo tudi zbirne goste zadovoljil.

Tabor Marijinih družb. V nedeljo, dne 6. t. m., se vrši v Slivnici pri Mariboru tabor Marijinih družb za Dravskopoljsko (hočko) dekanijo in sosedne župnije. Začetek ob desetih dopoldne s slovesno službo božjo, pridiguje č. g. p. Pavel iz Maribora; takoj po sv. opraviilu bo zborovanje z govori, deklaracijami in petjem; ob pol treh popoldne slovesne večernice. Pridite polnoštevilno, da skupno izrazimo Mariji svojo udanost in zvestobo in se navdušimo za Marijine cilje in pota!

Račje. Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 6. t. m., vrtno veselico v gostilni Lašič-kolodvor. Na sporedu je med drugim kegljanje na dobitke (prvi dobitke je debela svinja).

Št. Ilj v Slov. gor. Orlovski praznik dne 8. septembra proslavi Orel v Št. Ilju v Slov. gor. Zjutraj ob šestih slovesna sv. maša s skupnim sv. obhajilom, popoldne ob treh pa s telovadnim nastopom in tombolo. Dobitki so številni in lepi. Tablice se prodajajo po 5 din. Sodeluje godba Kat. Omladine iz Maribora. Prijatelji obmejnega Orla na svidenje! Bog živi!

Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo, dne 6. t. m., ob treh popoldne, ponavljamo lepo in zanimivo ljudsko igro s petjem »Divji lovec.« Po igri šaljiva pošta in prosta zabava v gostilniških prostorih g. Perka. Priporočamo bližnjim in daljnim gostom, da ta dan zopet pohite na lepo prireditve naših Orlov in tamburašev.

Sv. Trojica v Slov. gor. Mladeniški shod v nedeljo, 23. avgusta je zbral cvet naše moške mladine iz lenarčke dekanije, ki je — na čelu godba, Orli, Orlice in naraščaj — ponosno korakala skozi trg. Pri slavlolu sredi trga je naš župan V. Klemenčič pozdravil v imenu trga mladeniške čete, navdušeno mu je odgovoril predsednik lenarške orlovske srenje Matjašič. V cerkvi je župnik Gomilšek vnel mladeničke za versko življenje, sv. mašo je daroval gvardijan in župnik p. Ciril. Na mladniškem shodu smo se prepirčali, za kako vzvi-

šene cilje gorijo naši mladenci. Shodu je predsedoval Orel Geratič, zapisnikar je bil mladenci Spindler. Shod se je pričel z Marijino pesmijo. Zemljič Fr. (Sv. Benedikt) je pojasnil namen shoda, Perko je shod pozdravil v imenu domačih mladencev, Leš Viktor (Sv. Jurij v Slov. gor.) je razložil pomen Marijinega češčenja za mladence, Ferš Anton (Sv. Bolfenk) je povdarjal, kako naj mladenci ljubi družino. Vezjak Fr. je pozdravil zborovalce v imenu 33 mladencev, ki so od Marije Snežne došli na shod. Horvat Jožef (Sv. Anton) je pojasnil mladeničvo društveno delo. Zupe Ciril (Sv. Benedikt) je govoril o politični in gospodarski izobrazbi ter o prosvetnem delu, Spindler Jože (Sv. Ana), kako se naj mladenci zanima za javno življenje. Črepnjak Jan. (Sv. Benedikt) je deklamiral »Mladeniško budnico«, Kožuhar Al. (Sv. Rupert) pa Orlovsko himno. Župnik Gomilšek je opisal 12 mladeniških napak, ki bi se jih naj varoval vsak mladenci. Vmes so mladenci zapeli 6 pesmic. Predsednik Geratič je končno povdaril, naj bi shodovim sklepom sledila dejanja. Pri večernicah je vikar P. Julij mladence opominjal k srčnosti v verskem življenju. Po petih litanijah je sledila dveurna telovadna prireditve. Bogati vspored je pričal o vstrajnem delu Orlov, Orlic in naraščaja. Benediški Orli so deklamirali pesem makabejskih bratov po orliških in naraščajskih članskih vajah je iskreno govoril brat Geratič: Kaj je Orel in kaj je njegov namen. Fras Rud. (Sv. Lenart) je deklamiral: Pepelnišni zvon. Ruperški Orli so nastopili s skupinskimi vajami, Benediške Orlice s članskimi in simboličnimi vajami s petjem. Sledila je lahka atletika, skok v višino in v daljavo. Benediški Orliči so podali vaje s palicami in skupinske. Orodni telovadbi so sledile članske vaje Orlov. Benediški mešani zbor je zapel vmes 3 pesmi. Pri telovadbi je nastopilo 40 Orlov, 15 Orlic in 60 naraščajnikov. Srenjski načelnik Kronabetvogel je spretno vodil telovadno prireditve. Bilo je veselje gledati, kaj vse znajo naši mladi. Vzbudili so celo župnijo. Trojiški Orel in trojiška Orlica bosta sad tega shoda, naraščaj že imamo. Tudi na bolfenske in snežniške fante je prireditve naredila globok utis. Tudi pri nas morajo vstati Orli. Tako smo jih slišali govoriti. Vse občinstvo je navdušeno pritrdjevalo vsem točka sporeda. Slava našim mladencem, našim Orlom, Orlicam, Orličem! Naprej po tej poti do še sijajnejših uspehov.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Kat. prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 6. t. m., v slučaju slabega vremena pa dne 8. t. m., ob treh popoldne gledališko predstavo z dvema igrama in prosto dražbo raznih dragocenosti. Domačini in sosedje od blizu in daleč so prijazno vabljeni!

Ptuj. Dne 8. t. m., na Marijin praznik, se vrši v Ptuj pri sv. Petru in Pavlu, shod deklških Marijinih družb ptujске dekanije. Ob pol desetih slavnostna pridiga, sv. maša in skupno sv. obhajilo, nato deklški tabor. Na taboru poročajo zastopnice družb. Popoldan ob petih pridiga in sklep. Poživimo marijansko misel in marijanski duh med našo mladino in zato pridite v čim večjem številu v Ptuj!

Središče. Ljudski oder Središče otvori dne 13. t. m. v Krekovi dvorani ob sedmih zvečer zopet svojo igralsko sezijo s krasno ljudsko žaligro »Požigalčeva hči.«

Blagoslovitev Katoliškega doma v Ljutomeru dne 8. t. m. se utegne razviti v veličastno manifestacijo krščanske misli. Od blizu in daleč se prigašajo udeleženci. Manifestirala bo v prvi vrsti katoliška mladina, saj je novi dom v prvi vrsti namenjen njej. V domu se ji bodo odprli novi viri, kjer bo lahko črpala izobrazbo, navdušenost za krščanske ideale. Ljutomerska dekleta že ves teden po vaseh obširne ljutomerske župnije pridno pletejo vence, da bo novi dom tudi dostojno okrašen. Vse, mlado in staro, tekmuje med seboj, da ta dan dostojno proslavi. Polovična vožnja je dovoljena z odlokom MS z dne 8. 8. št. 22.816. Vsak udeleženec kupi pri vstopni postaji cele eno smerne, na obratni strani z vladnim postajnim žigom žigosane karte, ki veljajo v zvezi s potrdilom o udeležbi na prireditvi tudi za povratek. Vabimo vse prijatelje katoliške mladine, da se blagoslovitve obilno udeležijo!

Orlovski zlet v Petrovčah. Dne 8. t. m., na praznik, se vrši v Petrovčah velika orlovska manifestacija. Orli srenj Celje in Zalec priredijo tega dne v Petrovčah svoj zlet, na katerega se živahno pripravljajo. Polovična vožnja je dovoljena na vseh progah Slovenije. Izkaznice se dobijo v tajništvu SLS v Celju, hotel »Beli volk«, 1. nadstropje. Spored prireditve je sledeč: ob 8. uri dopoldne sprejem na kolodvoru, ob pol devetih sv. maša, ob pol desetih sprevod na telovadišče v Dobrišivasi, ob pol enastih skušnja in nato razhod. Popoldan ob pol treh je pričetek javne telovadbe z zelo zanimivimi točkami. Po telovadbi prosta zabava na telovadišču. Igra godba iz Radeč. Železnike zveze so zelo ugodne. Vabimo vse Orle, Orlice in prijatelje orlovstva, da se udeležijo te prireditve v starodavnih in lepih Petrovčah. Bog živi!

Iz Gornje Ponikve pri Žalcu. V nedeljo, dne 23. avg., se je ponovila v novi župni cerkvi sv. Pankracija pasijonska igra »Klavdija« s prav dobrim obiskom, dasiravno tega vsled slabega vremena ni bilo pričakovati v toliki meri. Poleg domačinov je bilo pri igri prisotnih tudi mnogo gostov iz bližnjih župnij, posebno iz Št. Petra v Sav. dolini, Žalca, Gotovelj in Št. Ilja. Med odmori in po igri je pa svirala priljubljena šentpeterska godba pod spretnim vodstvom svojega voditelja g. župnika dr. Jančiča. Pasijonska igra »Klavdija«, dasiravno po svoji vsebini težka in polna resnih momentov, je bila po izpovedi gostov igralsko nad vse lepo in spretno dovršena, to pa radi tega, ker niso podali igralci igre zgolj mehansko, ampak tudi čuvstveno, tako da se je ob krasnih slikah marsikatero oko orosilo. Čast ponkovijskim fantom in dekletam, da jih v prid novi župni cerkvi ni ustrašila preobilica poljskega delaravno v tem času, da so se priučili tako težke igre v krat-

kem času in da so v ta lep namen žrtvovali še pičlo odmerjen čas potrebnega počitka. — Kakor se čuje, se bo igra »Klavdija« na željo v drugi ponovila v nedeljo, dne 6. t. m., v Društvenem domu v Šmartnem pri Velenju, kar se za obisk k tako lepi igri najtoljeje priporoča!

St. Vid-Planina. Tukajšnji orlovski odsek priredi ob petletnici svojega obstoja, na praznik, dne 8. t. m., v Društvenem domu v St. Vidu akademijo z zanimivim sporedom. Začetek ob treh popoldne. Prijatelji orlovske mladine uljudno vabljeni! Bog živi! — Odbor.

Tedenske novice.

Kaj je s podlistkom »Džungla«? Še vedno dobivamo vprašanja, kedar da bomo nadaljevali in končali zanimivi podlistek »Džungla«. Povest smo prekinili, ker se je mudil g. prevajatelj v sv. deželi. Sedaj se je vrnil in že tudi prestavil »Džunglo« do konca. »Doživljajev Napoleona vojaka« bo v par tednih konec in potem pride tolikanj željno pričakovana »Džungla«.

Da se z našimi vojaki ne bo grdo ravnalo. Ker sem dobival dan za dnem od slovenskih vojakov in njih staršev pisma, kako v nekaterih garnizijah grdo ravnajo z našimi vojaki, sva s tovarišem Fr. Kremžarjem poslala dne 14. julija t. l. po predsedniku narodne skupščine g. vojnemu ministru pismeno interpelacijo (upit). Zahtevala sva pojasnila v posameznih slučajih ter ob enem odločno protestirala proti grdemu ravnanju z vojaki-Slovinci. Te dni sem dobil ministrov odgovor na naše vprašanje. Minister general Trifunovič piše: »Povodom Vašega protesta in vprašanja izvedena je najstrožja preiskava o tem, ali zares podoficirji Srbi in Hrvati tepejo Slovence in jih nazivajo »Svabi.« Napram vsem vojakom, ne oziraje se na pleme in vero, v naši armadi in mornarici se enako postopa. Ne sme biti več razlike na škodo ne enega plemena. Vsako protizakonito postopanje, brez ozira, proti komu je učinjeno, v vojski in mornarici ima zakonite posledice. Radi tega, kadar bi se utrdilo, da se s Slovenci postopa protizakonito, se bo proti krivcem postopalo ostro in po zakonu. Izdal sem že strogo naredbo na vse komandante, da se v vojski in mornarici postopa z vsemi vojaki tako, kakor določajo zakon, pravila in predpisi.« — Tako odgovarja vojni minister. Ako se bodo kljub ministrov obljubi in odredbi dogajali slučajji grdega ravnanja z našimi vojaki, prosim prizadete starše in sorodnike, da meni ali mojim tovarišem-poslancem pošljejo o vsakem posameznem slučaju resnične podatke z navedbo datuma, kraja in oseb. Samo v slučajih, ki so podprti z dokazi, se da kaj doseči. — Franjo Žebot, narodni poslanec.

K Sv. Križu nad Mariborom! Drugo nedeljo v mesecu septembru, dne 13. t. m., se vrši pri Sv. Križu veliko zborovanje Slovenske ljudske stranke. Ob tej priliki priredijo izlet na to prijazno višino tudi naši somišljeniki in somišljenice iz Maribora, Kamnice, Selnice, Sv. Duha, Sv. Kungote in Sv. Jurija. Sv. maša se začne ob pol desetih, zborovanje pod milim nebom ob pol enajstih. Mariborski somišljeniki SLS se zberejo v nedeljo, dne 13. septembra, zjutraj med pol 6. in 6. uro na Glavnem trgu pred tajništvom SLS. Odkorakamo skupno točno ob 6. uri. Ena skupina pojde mimo Sv. Urbana, a druga po Kamniški grabi. Vabimo tudi pevce in pevke, da pohitijo k Sv. Križu. Na shodu govori poslanec Franjo Žebot in drugi govorniki iz Maribora. Isti dan popoldne bo pri Sv. Križu ljudska veselica. Shod se vrši ob vsakem vremenu.

Zborovanje pri Sv. Juriju v Slov. gor. Veseli smo, da se je zborovanje Slovenske ljudske stranke, ki se je vršilo v nedeljo, dne 30. avgusta, na prostem pred hišo gospoda Krajca, tako lepo vršilo. Bilo nas je več stotin. Shodu je predsedoval naš Partinčan Hinko Fanel. Vsi smo pozdravili našega poslanca Franjo Žebota, ki nam je čisto po domače povedal, kaj počenjata Pašič in Radič v Beogradu. Sedaj vemo, kdo je glasoval za strašno visoke davke, ki nas ravno te dni tako strašno mučijo. Za nje so glasovali Pivko, Radičevci, Pucelj in vsi Pašičevi poslanci. Nekaj je bilo na zborovanju tudi takih, ki so Radiča volili. Ti so prav debelo gledali, ko so slišali, kako je Radič prodal republiko. Posebno so se fantje čudili, kako da more Radič zahtevati, da se naj vojaška dolžnost neha šele s smrtjo. Dopadla se nam je tista šaljiva pripovedka o »kunštnem« padarju, ki je enemu žerjavovcu in enemu radičevcu popravil možgane. Ne enega ni bilo, ki bi bil imel našemu poslancu kaj ugovarjati. Njemu in njegovim tovarišem smo izrekli vsi Jurjevčani iskreno zaupnico. Cela naša fara stoji zvesto na strani naše Slovenske ljudske stranke.

Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. smo se v nedeljo, dne 30. avgusta zbrali pristaši naše Slovenske ljudske stranke k zborovanju pod milim nebom. Mnogo nas je bilo. Naš poslanec Franjo Žebot nam je po domače in zanimivo govoril, kako se je Radič spremenil s Savla v Pavla, kako je zavrgel republiko, kako so Radičevci s Puceljem vred glasovali za vse davke, kako je Radič izjavil, da bi naj bili moški celo svoje življenje pod vojaško dolžnostjo, kako je Radič zapustil Slovence in se zvezal s Pašičem. Marsikaj smo zvedeli, kar nam dosedaj ni bilo jasno. Radičevi priganjaji so nam pred volitvami ponujali republiko (repo), a sedaj vidimo, da so nas grdo naplahtali. Hvaležni smo Slovenski ljudski stranki, da nam na shodih pojasni take stvari. Našemu poslancu smo po predsedniku Roškarju vsi Jakobčani izrekli zahvalo in zaupanje.

Smrt mladega duhovnika. Na Tinjah pri Slov. Bistrici je po dolgi ter mukepolni bolezni zatisnil oči tamošnji č. g. župnik Jernej Podpečan. Blagopokojni je bil star komaj 42 let in rodem iz Galicije pri Celju. Kot kaplan je bil izredno priljubljen v Podsredi in v Konjicah, odkoder je prišel za župnika na Tinje. Bodi mu ohranjen hvaležen spomin!

Nova občinska mostna tehnična na Pobrežju pri Mariboru. Občinsko predstojništvo na Pobrežju pri Mariboru nas naproša objaviti, da je nova občinska mostna tehnična izgotovljena in predana prometu. Stoji v Drevoredni ulici in je jako primerna za vse občine Dravskega polja, ki vozijo svoje proizvode na mariborski trg. S tem se je izpolnila stara želja Pobrežčanov in okoličanov. Tarifa bode v nabita na hišici tehnice. Za tehniko je postavljen g. Rožman, kamnoseški mojster in posestnik v bližini tehnice, Cesta na Brezje 29. Interesenti se uljudno vabijo, da se poslužijo te nove gospodarske naprave. Tehnico je tehnično dovršeno izpeljal mojster Franjo Žnider v Mariboru, katerega Pobrežčani vsem občinam toplo priporočajo!

Veselo in žalostno od Sv. Lovrenca na Drav. polju. Na lovrenčko nedeljo, dne 9. avgusta t. l. je pri nas prvič opravil slovesno sv. mašo letošnji novomašnik trapist č. p. Kamil Pernat iz Zgornjih Pleter, ki je bil posvečen že meseca aprila, čeprav mu je bila vojska švojčas izdrla sredino spodnje čeljusti. Iz iste hiše je ena sestra že šolska sestra, a radi težke bolezni ni mogla biti navzoča; ena mlajša sestra čaka istotam na preoblecenje, dva mlajša brata sta pa tudi že pri trapistih v Rajhenburgu. Bog daj vsem stanovitnost, hiši dosti blagoslova, našemu narodu pa še več takih rodbin! — Zunanost naše cerkve se je zdaj vsa pomladila, da jo je z lepim misijonskim križem vred veselo pogledati. — Letošnje tolikokrat grozeče vreme je v četrtek, dne 20. avgusta, povzročilo hudo nesrečo: strela je v Apačah ubila iz travnika domov hitečo vrlo mladenko Marijo Kmetec, doma iz Hajdine; istočasno pa je v sosedni fari na Podložah ubila nekega Sagadina iz Hajdine, par drugih poleg njega na travniku je bilo samo omamljenih. Treska in hudega vremena, reši nas, o Gospod!

Novice iz Polenšaka. Dan večne molitve, ki smo ga obhajali na Jernejevo v naši lepi Marijini cerkvi, se je prav slovesno izvršil. — Pod vodstvom šolskega upravitelja g. Kegla se popravlja šolsko poslopje, ki je že več let vpilo po popravku. Delajo se zidarska in mizarska dela in znašajo stroški preko 40.000 dinarjev. — Letina je pri nas še precej dobra. Dozdaj še, razum nekaj malega, nismo imeli toče. Bog nas obvaruj tudi še vnaprej!

Slabe gospodarske razmere niso zadnji vzrok, da prihaja zadnja leta tako malo študentov iz kmetskih in delavskih stanov. Ta dva stanova zadostita komaj svojim rednim potrebam, dragih stroškov za študiranje sina-dijaka ne zmorejo več. Gotovo pa je, da so najboljši sinovi našega naroda izšli baš iz kmetskih in delavskih hiš, kajti tam predvsem je še nepokvarjena moč našega naroda. Da se omogoči študiranje tudi revnejšim, se je v Ljubljani leta 1922 osnovalo Dijaško podporno društvo, ki vzdržuje dijaško menzo v Marijanišču, daje podpore in posojila študentom. Da pa bo to društvo moglo svoj namen lažje dosegati, priredi letos dobrodelno loterijo z nad 1000 lepimi dobitki. Obračamo se na cenj. čitatelje s prošnjo, da pomagajo našim študentom na ta način, da pridno kupujejo srečke Dijaškega podpornega društva.

Dijaško podporno društvo v Ljubljani priredi letos, kot smo že poročali, veliko dobrodelno loterijo v korist našim študentom. Med tisočero množico krasnih dobitkov se nahajajo sledeči: nov, eleganten Ford-avto za 42.000 D, mlad konj s kočijo, celotna sobna oprema, slamozreznica, kolo, radio-aparat, kuhinjska oprema, fotografski aparat, obleke in še cela vrsta podobnih predmetov. Ker z nakupom srečk podpirate naše katoliške dijake ter njim lajšate študijske razmere sedanjega časa, prosimo, da sprejmete naše prodajalce z odprtim srcem in odprto roko.

Novice iz Šmartna ob Paki. Kakor je bilo že objavljeno v časopisih, je bilo v naši občini meseca julija strašno neurje. Škoda je velika na polju, travnikih, posebno pa so prizadete občinske ceste, katerih ljudstvo nikakor ne more samo popraviti. Naš župan je takoj škodo prijavil pri srezkem poglavarstvu in prosil, da bi prišla komisija ter škodo ocenila. Res je prišel od srezkega poglavarstva ekonom ter pregledal škodo na poljih, ne pa na cestah. Rekel je, da mora občina to naznaniti gradbenemu odseku v Celje. Župan je tudi storil, toda do danes še ni nikogar od nikoder. Ljudstvo ceste nujno potrebuje posebno sedaj v jeseni. Poslanec Pušenjak je pisal županstvu, naj mu pošlje takoj zapisnik o cenitvi škode, da ga on predloži ministrstvu. Toda, ker še ni bilo komisije, se seveda tega zapisnika ne more predložiti. Občina sama po svojih cenilih škode nikakor ne more ceniti, ker je ista v takem obsegu, da bo to zamogel storiti le več strokovnjak. Tako cela zadeva stoji. Človek bi mislil, da gozpodje pri vladni čisto pozabili na nas. Pa temu ni tako. Kakor nalašč kmalu po tisti vremenski katastrofi je začela davkarja v Šošanju pošiljati položnice za davek in to s takimi svotami, da skoro ni mogoče verjeti. Plačati se pa baje mora takoj, sicer: rubež! Ljudstvo obupava. Kmetje se čedalje bolj zadolžujejo. Vse, kar ima kmet za prodati, v cenah pada, kar pa mora kupiti, gre kvišku. — Dne 25. avgusta ob treh zjutraj je strela udarila in užgala gospodarsko poslopje Franca Šoštar, posestnika in gostilničarja v Slatinah. Poslopje je popolnoma pogorelo, kakor tudi vsa kрма in gospodarski stroji. Škoda je velika in je le deloma krita z zavarovalnino. To je letos v naši občini že drugi požar po streli. Hmelj, letos edini dohodek kmeta, se sedaj obira. Kar pa je poznega, je ves rdeč od peronosporne ter bode vsled tega zgubil polovico svoje vrednosti. Sadja letos ni, tudi vina bode malo. Vsekakor se nam obetajo slabi časi. Naj bi vendar s tem računali tudi gospodje pri davčni oblasti v Slovenjgradu in nehali navijati davčni vijak. — VI. Pušenjak.

Odkritje spominske plošče v vojni padlim vojakom. Na Gornji Ponikvi pri Žalcu so v nedeljo, dne 26. julija, odkrili spominsko ploščo v svetovni vojni padlim vojakom tamkajšnje župnije. Na stotine ljudi iz bližnjih in daljnih krajev se je zbralo tega dne na Ponikvi. Ko so fantje Orli, ki so v krsti nosili ploščo, prišli do kapelice, je tamkajšnji

pevski odsek prosvetnega društva »Slomšek« ganljivo zapel narodno pesem »Oj ta vojaški boben«, nakar je v imenu odseka Orla, ki je omislil spomenik, v lepih besedah izročil predsednik Orla na Ponikvi spominsko ploščo č. g. župniku Gorišku v varstvo. Nato so med popevanjem žalostink in milo donečih glasov zvonov v spremstvu velikanske množice ljudstva v lepem sprevedu prinesli fantje ploščo k cerkvi, kjer se je vršila sv. maša za rajne vojake, katero je daroval bivši vojni kurat č. g. Miroslav Ratej iz Žalca. Po sv. maši je č. g. kurat blagoslovil in odkril spominsko ploščo z nagovorom, v katerem je omenjal trpljenje in muke rajnih, ki so nas zapustili v cvetu let. Nato je imel lep spominski govor tamkajšnji šolski upravitelj g. Ivan Teuerschuh. Za tem je v imenu vojnih tovarišev govoril g. Mihael Sredenšek iz St. Petra v Sav. dol. in nato g. Franc Jezernik v imenu prosvetnega društva »Slomšek.« H koncu so poklonili vence in jih položili na spominsko ploščo zastopniki in zastopnice domačih mladinskih kongregacij in organizacij, nakar so še zapeli pevci par pesmic.

Razno od Sv. Marjete pri Rimskih toplicah. Most, ki smo ga preteklo leto zgradili čez Savinjo, ima napis, da je dopustna teža 1000 kg, kar pa nekateri vozniki ne vidijo, oziroma ne vpoštevajo, ker vozijo čezenj vozove do 2000 kilogramov. Gotovo je, da bo most vsled tega zelo trpel. Stavbeni odbor pa naj stori v tem oziru svojo dolžnost, posebno g. Kokalj, ker bo menda v kratkem razrešen časti trboveljskega gerenta. Most je bil zgrajen s pomočjo ljudstva, ker Golobova, oziroma Žerjavova državna podpora je splavala po Savinji proti Belgradu. — V nedeljo, dne 16. avgusta, smo dobili za župno cerkev sv. Marjete dva nova jeklena zvonova. Največjo zaslugo pri tem imata gospod zlatomašnik 81letni starček Janžek in pa g. Franc Gabršek. Bog plačaj vsem, posebno pa želimo, da bi se izpolnila želja g. dekana dr. Kruljca, da bi Bog dal gospodu zlatomašniku Janžeku dočakati biserno in železno sv. mašo! — V nedeljo, dne 23. avgusta, se je vršil pri cerkvi Marija Lurd dekanjski shod Marijinih družb za dekanijo Laško. Službo božjo je opravil naš stari znanec g. stolni kanonik Časl iz Maribora. Zunaj cerkve pa so bili razni govori.

Kaj nam poročajo od Marije Gradec pri Laškem. Dne 29. avgusta je minulo leto dni, odkar je umrl nagle smrti veleposestnik g. Matija Resnik. Mož je bil poštenjak od nog do glave, zelo veren in previden, tako da je že pred večimi leti storil posledno voljo pri najboljšem zdravju in določil bodočega pešestnika Jožefa. Ko pa je ta na dan 25. m. šel k svojim delavcem na Ogeče (nesel jim je malco), pridrvi iz gozda po »riži« drevo naravnost v njega in ga v enem hipu ubije. Jožef je bil dne 15. marca še le 20 let star. Bil je lepega obnašanja, pošten in živahen. Vse ga je spoštovalo. Bog mu bodi milostljiv sodnik! — Dne 30. m. m. pa smo pokopali našega prvega župana v 90. letu svoje starosti, g. Martina Ojstršek. Bil je 10 let župan. V svojih letih goreč in neizprosno Slovenec, ki se ni upognil laškim Nemcem. Poslednjo čast mu je izkazalo županstvo s tem, da ga je izpred hiše žalosti dvignil obč. odbor z županom g. Martinom Topole na čelu in ga ponese na kraj miru. Vlč. g. dekan dr. Kruljc pa se je spominjal na grobu vrlin pokojnega. Županstvo in občani pa ga ohranijo v najlepšem spominu.

Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Kozjem je zapet odprto.

Dijakom in staršem priporočata Tiskarna sv. Cirila in nje podružnica v Aleksandrovi cesti št. 6 šolske knjige za vse šole kakor tudi svojo bogato zalogo vseh šolskih potrebščin. Podjetje se bo potrudilo za ceno, točno in solidno postrežbo. Ker je ob začetku šolskega leta naval na prodajalno vedno silno velik, zato vljudno prosimo cenj. gg. dijake in njih starše, ki starujejo v Mariboru, da se oskrbijo s knjigami in šolskimi potrebščinami že zdaj pred začetkom šolskega leta ter se na ta način pozneje izognejo dolgotrajnemu čakanju.

Zadnje poročilo darov za Dijaško večerjo v Mariboru. Od 12. avgusta do sedaj so došli še sledeči darovi: iz mestne blagajne v Mariboru 2. obrok 5000 din., izgubljen stava 200 din., na igri v Pilštajnu nabrali dijaki 190 din., dr. Žgeč nabral na sedmini svojega brata Pavla v Dornovi 110 din., iz zapuščine Ludovika Babnik v Ljuto meru 100 din., ob pogrebu Franca Maček mesto venca 100 din., Fran Voršič v Mariboru 20 din., blagajnik Dijaške večerje 55.50 din., vlč. g. predsednik Dijaške večerje poravnal primanjkljaj 7000 din. To je zadnji izkaz Dijaške večerje, ki s tem preneha. V šolskem letu 1923-24 je izdala Dijaška večerja 52.833 din., v zadnjem letu pa 65.230 din. Dohodkov pa je bilo vedno manj, tako da so se porabili vsi prejšnji prihranki, a je še za vodstvo ostal precejšnji deficit, katerega je g. predsednik iz svojega kril, akoravno je že tudi med letom podpiral Dijaško večerjo z večjimi svotami. Bog povrni njemu in vsem drugim dobrotnikom stotero, kar so dobrega storili za uboge dijake in s tem nekaterim obče pripomogli k študijam. — Bivši blagajnik.

Gospodinj! Ne samo za navadno perilo, ampak tudi za najfinejše tkanine uporabljajte le milo »Gazela«.

»Budha« čaj na ljubljanskem velesejmu, oglejte si H paviljon št. 461 do 465.

Dopisi.

Sv. Rupert v Slov. gor. (Žrtev vsled zastrupljenja krvi.) Mrak tihe žalosti je ležal pretekli teden nad Gornjo Voličino. Kruta smrt je obiskala nenadoma in nepričakovano dobro hišo Štuberjevo ter je iztrgala sedaj edino 17-letno hčerko Liziko, ki je bila navdušena Orlica ter marljiva Marijina družbenica. Napravila se ji je na nogi med prsti majhna rana, ki je najprej povzročila na stopalu hude bolečine in kmalu na celi nogi. Zastrupila se ji je kri,

Vsa zdravniška pomoč je bila brez uspeha. Ob zdravniškovi navzočnosti je že umirala Lizika. Ko so se oglašili mili ruperški zvonovi, nihče ni mogel verjeti, da leži Štuberjeva Lizika na mrtvaškem odru. Vse ljudi je ta vest silno pretresla in osupnila. Bila je lepega in prikupljivega vedenja in vedno vesela. Vsakdo jo je moral vzljubiti, kdor jo je poznal. Obdarovana s telesno lepoto in z velikimi duševnimi talenti, je bila povsod ponižna in skromna. Ni je bilo slovenske narodne pesmi, ki bi jo čna ne znala. Za njo ne žalujejo samo njeni starši, ampak vsi, ki so jo poznali. K pogrebu so jo nosile Orlice in družbenice Marijine. Spremljala jo je tudi velika množina drugih ljudi, znak njene priljubljenosti. Bil je nad vse sijajen in veličasten pogreb. Že dolgo ni bilo tako lepega pogreba pri nas. Ob grobu pa je bilo silno plakanje in ihtenje in nobeno oko ni ostalo brez solz, ko se je poslovilo od nje z ganljivimi besedami domači č. g. župnik. Lizike ni več med nami. Zapustila si v cvetju mladosti svoje ljube starše, ki si jim bila in še bi jim bila edino veselje, tolažba, upanje in močna palica na stare dni. Zgubile so s Teboj pa tudi naše katoliške organizacije zmožno, porablivo in skrbno ter marljivo članico in delavko. O, kako zelo Te bomo pogrešali! Obljubimo Ti, draga Lizika, da Te tudi onstran groba ne bomo pozabili. Sivolasemu, 80letnemu očetu-starčku in materi ter vsem sorodnikom iskreno sožalje! Tebi, Lizika, pa kličemo: »Lepše solnce naj Ti sije, lepše zarja rumenil«

Ptuj. Dne 1., 2. in 3. t. m. se je vršila v minoritskem samostanu v Ptuj velika skupščina zastopnikov vseh samostanov in ob enem so se vršile redovne volitve. Vsemu je predsedal sam vrhovni poglavar iz Rima. Bog naj blagoslovi vse delo.

Muretinci pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Hiralnično društvo v Muretincih ima svojo redno odborovo sejo na Marijin praznik, dne 8. t. m., pri Sv. Marjeti niže Ptuja, v gostilni g. Mikla, popoldne ob treh. K tej seji so povabljeni tudi vsi gospodje župani iz polja kakor tudi iz Haloz.

Sv. Trojica v Halozah. O priliki 10letnice dušnega pastirstva je daroval za nov Katoliški dom č. g. kaplan v Rajhenburgu Maks Slander 150 din. Hvala lepa!

Smarje pri Jelšah. Umrli je dne 31. m. m. ugledna žrčanka gospa Ana Gajšek, žena tukajšnjega trgovca in župana g. Ivana Gajšek. Doma je bila ob št. lja v Sl. g., kjer so imeli njeni starši Topmajer lepo posestvo. Ene sestra je vdova Muršec istotam, ena pa je žena cerkvenega ključarja Dajčmana v Svečini, dočim en brat gospodari pri Sv. Ani v Slov. gor., brat Franc pa tukaj pri nas. Njena mati, ki je tukaj umrla pred tremi leti v starosti 84 let, je bila sestra pokojnega našega poslanca in deželnega odbornika Robiča in pa gospe Pahernikove v Vuzenici. Blag Ana si je pridobila velik ugled kot ljubezniva trgovka in modra, marljiva gospodinja; pred vsemi pa točijo solze hvalečnosti za njo različni siromaki, za katere je ona imela vedno odprto srce in darežljivo roko. Ob veliki udeležbi jo je spremilo do hladnega groba več duhovnikov in se je od nje ganljivo poslovil g. prof. Vreže, ki je pred 17 leti tudi blagoslovil njen zakon. Počivaj mirno, miroljubna Ana, v naši zemlji, na vznožju Sv. Roka, kamor si toliko rada hodila in kjer si vselej srečna bila!

Ložno pri Rogatcu. Dosedaj so darovali ozir. postali prispevke ti-le dobrotniki: Preč. gosp. konzistorijalni svetovalec in nadžupnik Franc Korošec 55 D, neimenovana iz Žabnika 100 D, Katarina Plavčak 50 D, Martin Belič 100 D, Anton Perkovič prase za 100 D, č. g. Franc Ogrizek, vpok. župnik v Vojniku 20 D, g. Matija Jager, uradnik v Zagrebu, doma pa iz Brezovca pri Rogatcu je poslal 100 D in zraven še položil srečilo št. 10.684, katera bi prinesla v srečnem slučaju izžrebanja 5000 D — žrebanje se bo vršilo prve dni novembra. Vsak častilec Loženske Matere božje in prijatelj lepega zvonjenja na prosi, da bi nam bila tokrat sreča mila. Zvon je že vlit, bo vsak čas izdelan ter okoli male Gospojnice domov pripeljan, dne 13. septembra ali na nedeljo Marijinega imena pa slovesno blagoslovljen. Kateri še bodo kaj poslali na domači župni urad ali osebno župniku izročili primeren znesek, se bodo v časniku pohvalno objavili.

Vitanje pri Celju. V tukajšnji cerkvi M. D. na Hribarci se je poročil g. Ivan Jeseničnik, gostilničar v Ljubnici z gđ. Matildo Iršič, šiviljo v Paki. Bilo srečno.

Sv. Krištof pri Laškem. Naša liberalna gerentska gospoda strelja velike kozle, a ne po naših hribih, ampak v občinski pisarni. Gre za užitninski davek in za tremerski kolodvor. Užitnino plačujejo gostilničarji od iztočenega piva, vina in žganja. Ker imajo zdaj oni odločilno besedo na občini, so sklenili, naj zanj ne vrši več finančna kontrola pregleda pri njih, ampak bodo sami pavšalno po svoji razsodi plačevali užitninski davek. Proti temu gerentskemu ukrepu, ki bi ščitil uboge (!) oštirje na škodo občine, so se pritožili možje SLS in veliki župan je ta gerentski sklep razveljavil. Tako bo dobila občina od užitnine letno okoli 125.000 din., če bi pa šlo po demokratski želji, k večjemu 14.000 din. Pijača pa ne bi bila niti za paro cenejša. Volilci, vidite, kakšno bi bilo občinsko gospodarstvo, če bi se ga polastili demokratiji! — Gerentski svet se je pogruntal še drugo. Tremerčani želijo kolodvor. Pustimo vprašanje, ali je potreben ali ne. Ker vodi zdaj gerentske posle Tremerčan g. Cencelj (laški poštar se jih je že naveličal), zato mislijo liberalci, da je zdaj ugoden čas za novo postajo. Bila je že določena komisija, da pregleda in določi stališče za kolodvor. Določeno pa je tudi, da morajo vse stroške nove postaje plačati interesi, t. j. slednjič občina Sv. Krištof. Če se postaja ne bi obnesla, morajo zopet interesi na svoje stroške spraviti vse v prejšnje stanje. Mi pristavimo samo to: Naj vendar tisti, ki nastavljajo liberalne gerente, iste poučijo, kakšne so njihove dolžnosti in pravice. Namreč nobene druge, kakor da začasno, dokler ni izvoljen nov odbor, upravlja občino in vodijo tekoče, neodložljive posle ter

izvršijo pravomočne sklepe bivšega razpuščenega občinskega sveta. Nimajo pa gerenti, četudi so Žerjavovega kalibra, niti najmanjše pravice zviševati občinskih doklad, zniževati gostilničarjem užitninskega davka ter obremenjevati občine z novimi kolodvori za stotisoče. Za vsako dejanje, ki presega ta delokrog, bo SLS prišla in naredila odgovornega gerenta in ves njegov generalni štab. Volilci, odločite se!

Občina Sv. Krištof pri Laškem. Opozarjamo vse volilce SLS, da bodo občinske volitve v nedeljo, dne 13. t. m., od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne. Na volišču pri Sv. Štefanu ima naša SLS drugo škrinjico, pri Sv. Jederti tretjo, v občinski pisarni četrto. Volit gremo vsi, ker hočemo, da imej ljudstvo besedo pri občini, da bodo izvoljeni občinski odborniki ljudstvu odgovorni, dočim so gerenti odgovorni samo vladi. Ljudske avtonomije ne damo kršiti po nikomur. Vsi na volišče za SLS!

Raštajn. Smo vendar enkrat dobili nove zvonove, 13. avgusta smo jih pripeljali iz postaje Rajhenburg k Sv. Joštu, podružnici kopriški; dne 16. avgusta jih je šentvidska zvonarna potegnila v stolp. Spoštovanje gre prvič gospodu župniku iz Koprivnice in gospodu misijonarju iz Celja, drugič pa cerkvenima ključarjema, ki sta se veliko trudila.

Gospodarske vesti.

Članek »Kmetijska dela v mesecu septembru« priobčimo prihodnjič.

Občni zbor Vinarskega in sadjarskega odseka. Dne 22. avgusta t. l. se je vršil v Mariboru v Narodnem domu ob piči udeležbi izredni občni zbor Vinarskega in sadjarskega odseka Kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru, ki je imel kot glavno točko volitev novega odbora. Pri slučajnostih so bile sprejete resolucije na velikega župana mariborske oblasti glede izvrševanja odloka o trgovini s šmarnico in na ministrstvo saobračaja, da zniža prevozne tarife za sadje v zabojih na isto mero, kakor se računa za sadje a la rifuzo. Po občnem zboru odseka se je vršila odborova seja Pokrajinske zveze jugoslovanskih vinogradnikov za Slovenijo pod predsedstvom g. R. Košarja, ki je poročal, da so bili sklepi zadnjega občnega zbora izvršeni ter poslani na pristojna mesta. Radi nujne potrebe strokovnega glasila za vinogradništvo se je izvolil ožji odbor, da se določijo potrebne smernice. Izvoljeni so gospodje: ravnatelj žmavc in Puklavec, višji kletarski nadzornik Zabavnik ter inženir Zupanič. — Ker nam manjkajo na strokovni podlagi organizirana poročila o stanju naših vinogradov, gibanju kupčije, o vinskih cenah in zalogah itd. v posameznih vinorodnih krajih Slovenije, se naprosita velika župana mariborske in ljubljanske oblasti, da blagovolita naročiti, da pošljejo okrajni ekonomski vinorodnih okolišev tozadevna poročila tudi tajniku Pokrajinske zveze jugoslovanskih vinogradnikov za Slovenijo. Razven tega se bodo naprosili še posamezni župniki manjših okolišev, da bodo redno poročali v gornjem smislu ter pričakujemo, da bodo v interesu našega slovenskega vinogradništva zadostili tej prošnji v polni meri. Podrobna navodila se bodo gospodom župnikom še izdala. — Da se dobijo natančnejše informacije glede izvoza vina v Avstrijo, potuje predsednik g. Košar v Gradec ter se ga naprosi, da pri tem zastopa Zvezo vinogradnikov; istotako pooblasti Vinarski in sadjarski odsek svojega predsednika, gospoda višjega kletarskega nadzornika Zabavnika, da potuje z njim v isto svrhu.

Čebelarstva podružnica za Maribor in okolico vabi člane in prijatelje za 6. september popoldne, v slučaju slabega vremena za 8. september, k sestanku pri čebelnjaku g. Ivana Šiška v Bistrici. Odhod s koroškim vlakom 13.42 z glavnega kolodvora.

Vinarska in sadjarska šola v Mariboru, ki je bila doslej dvoletna, se je spremenila v enoletno. Pogoji za sprejem so razpisani tudi v »Kmetovalcu« od dne 15. avg. t. l. Prošnje za sprejem se morejo pošiljati še do 1. oktobra, ker je začetek novega šolskega leta za novince preložen na prve dni novembra, o čemer se bo vsakega prosilca še posebej svoječasno točno obvestilo.

Cven. V sredo, dne 9. septembra t. l., se vrši na Cvenu veliki živinski in kramarski sejm. Pri zadnjem sejmu dne 18. 3. t. l. se je opazilo, da je bilo vse premalo zanimanja za prigon živine, ker je bilo kupcev več kakor živine. V zadnjem času se tudi cene živini radi izvoza precej zboljšujejo. Prebivalstvo, osobito živinorejci od blizu in daleč, se uljudno vabijo, da posetijo naš sejm v obilnem številu, posebno pa še, da priženejo čim več živine vseh vrst. — Fr. Slavič, župan.

Preložitev sejma. Ker je dne 8. t. m. praznik, bo živinski sejm v Mariboru dne 7. t. m.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 28. 8. 1925 se je pripeljalo 125 svinj in 4 koze ter 1 ovca. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 106 do 125 din., 7 do 9 tednov stari 250 do 275 din., 3 do 4 mesece stari 300 do 350 din., 5 do 7 mesecev stari 380 do 450 din., 8 do 10 mesecev stari 650 do 900 din., 1 kg žive teže 12 do 14.50 din., 1 kg mrtve teže 15 do 17.50 din. Prodalo se je 102 komada.

Mariborski trg dne 29. avgusta 1925. Čeravno je že konec meseca, je bil ta trg prav dobro preskrbljen, pa tudi dobro obiskan in hladno vreme je tudi privabilo 17 slaninarjev na trg, kjer so prodajali svinjino po 20 do 25 din., slanino po 25 do 27 din., in drob po 15 do 20 din. 1 kg; domači mesarji pa so prodajali govedino po 10 do 12.50 din., teletino po 12.50 do 17.50 din. in svinjino po 17.50 do 20 din., klobase po 20 do 35 din., prekašeno meso po 30 do 35 din., gnat po 40 do 45 din., drob po 8 do 15 din. 1 kg. — Perutnine je bilo samo okoli 600 komadov na trgu. Cene so bile piščancem 15 do 25 din., večjim 25 do 62 din. par, kokošem 25 do 60 din., gos-

kam, racam in puranom mladim in starim 30 do 110 din. komad, grlicam 35 din., kanarčkom 30 do 100 din., domačim zajčkom 8 do 50 din., kozličkom 75 do 100 din. komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Bilo je 35 vozov. Cene so bile: krompirju 4.50 do 5.50 din. za mernik (7½ kg), oziroma 1.50 do 2 din. 1 kg, solati 1.50 do 3 din. kg, glavni 0.50 do 1.50 din., braziljanki 1 do 2 din., kumarcam 0.25 do 2 din., zeljnatim glavam 1 do 4 din., buči 1.25 do 3 din., ohrovu, ohrovti repi 1 do 1.50 din. komad, čebuli 1.25 do 4 din., česnu 2.50 do 6 din. venec, fižolu (pasuljem) 0.50 do 1 din. kupček, oziroma 3 do 5 din. kg, tomatom 1.50 do 2 dn., kislemu zelju 4 din., maslu 40 din., kuhanemu maslu 50 din., trapistovskemu siru 25 din. ko, mleku 3 do 3.50 din., maslinemu olju 40 do 55 din., bučnemu olju 24 do 30 din., smetani 11 do 14 din. liter, jajcam 1.50 do 2 din. komad, sirčku 0.50 do 8 din. komad, jabolkam in hruškam 3 do 6 din., breskvam 18 do 22 din., češpljam 2 do 4 din., slivam 3 do 10 din., borovnicam 3 din., grozdju 13 do 15 din. kg, medu 30 din. kg, limonam 0.75 do 1.50 din. komad, cvetlice 0.50 do 5 din., z lonci vred 15 do 50 din. komad. — Lončena in lesena roba se je prodajala po navadi 0.50 do 1.50 din. komad, lesene vile 15 do 20 din., grablje 25 din., leseni ročni vozički 125 do 200 din., leseni stoli 35 do 40 din. komad. — Seno in slama: Kmetje so pripeljali dne 26. avgusta 6 vozov sena in 1 voz slame, v soboto, dne 29. avgusta pa 9 vozov sena, 3 vozove slame in 1 voz otave na trg. Cene so bile senu 50 do 75 din., otavi 75 din. in slami 30 do 37 din. za 100 kg.

Savinjčane opozarjamo, da nalagajo svoj odvisen denar, oziroma svoje hmeljske izkupičke, le pri naših kmetijskih posojilnicah. Kdor naloži svoj denar v Celju, naj ga naloži le pri Ljudski posojilnici v Celju, poprej pri »Belem volu«, sedaj Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije. Ljudska posojilnica v Celju je največji kmetijski zadrudni denarni zavod. Kmetje, držite se le svojih denarnih zavodov, kjer imate najvarneje naložen denar!

Hmeljarsko društvo za Slovenijo je razposlalo strokovnim listom inozemstva sledeče poročilo: Zalec, Sav. dol., 28. 8. 1925. Obiranje srednjeranega hmelja se bliža svojem koncu. Množina pridelka na 1 ha zemljišča se bliža oni lanskega leta. Zaradi povečanja s hmeljem zasajene ploskve bo letošnja množina ono lanskega leta prekosila za približno 20%. Hmelj je fin in prvovrsten po kakovosti in barvi. Pozni hmelj pa kaže žalostno sliko. Zaradi porenospore bo množina pridelka komaj 20% od one v normalnih letih. Pri vsem tem je hmelj rjave barve in manjvredne kakovosti. Kupčija s srednjeranim hmeljem je bila zadnji čas prav burna. Začetna cena pred enim tednom po 50 din. za 1 kg se je skokoma dvignila na 100 din. z obilno napitnino. Dobra tretjina vsega pridelka te vrste hmelja je že prodana. Mnogo tujih kupcev je došlo, posebno Bavarcev. — Društveno vodstvo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 55 do 56 din., italijanska lira 2.13 do 2.15 din., francoski frank 2.65 do 2.69 din., čehoslovaška krona 1.64 do 1.66 din., avstrijski šiling 7.83 do 7.95 din., švicarski frank 10.81 do 10.95 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.22 centimov.

Darujte za spomenik vojnim žrtvam, ki počivajo na pokopališču v Pohorju pri Mariboru!

HA-HA-HA

ne boš strgal, ne, imam močno obleko, ker sem kupil sukno v veletrgovini R. STERMECKI v Celju št. 24 katera razpošilja trpežno sukno m D 71—, močen ševljot m D 78—, fini kangarn m D 90—. Ilustrovani cenik z žez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastopniku, vzorci od sukna, kangarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povratek vožnje. Naročila žez D 500— pošta. prosto. Trgovci engros cene

MALA OZNANILA.

Sprejemem učenca in učenko za dežničarsko obrt in trgovino. Stanovanje in hrana v hiši po dogovoru. Jos. Serajnik, dežnikarna, Celje. 1056 2-1

Službo vratarja, kočijaša, na žago ali v skladišče na deželi išče Jakob Krajnc, Jurovec, p. Ptuj. 1061

Išče se poštena gospodinja, 30 do 40 let, ki zna kuhati in gospodariti k gozdarju na deželo. Nastop takoj, plača po dogovoru. Zglasiti se vsak dan med 1. in 2. uro popoldne v gozdarjevi hiši v Vurbergu pri Ptuj. 1073 2-1

Oskrbnika večjega poljedelstva, gozdarstva, kletarstva, ter konje, goveje in svinje, reje, treznega in z dobrimi sprejemali, sprejme Anton Cvenkel, Sv. Peter v Savinji dolini. Starejši samski mož, ki je tudi hmeljarstva vešč, ima prednost. 1071 5-1

Izučen podkovski in vozovni kovač išče v najem kovačnico ozir. delo pri kakšni grajščini. Vinko Sušnik, Sv. Martin pri Vurbergu. 1049

Proda se umetni mlin, žaga s posestvom 3 oralov zemlje in gozda na dobrem kraju. Kdor želi kupiti, naj se osebno zgleda pri Ivanuša, Sebič, Hebenstreit, Slov. Konjice. — Na pismene ponudbe se ne ozira. 1050

Organist in cerkovnik želi takoj spremeniti službo. — Zmožen je voditi večje pevske zборе in godbe. Reflektirana na dobre lare. Naslov v upravi pod zmoženec. 979 3-1

Kolarskega učenca, močnega in marljivega sprejme takoj v uk Franc Ribič, kolarski mojster, Ladjavas, Sv. Pavel pri Preboldu. 1019 3-1

Vajenca sprejme takoj Franc Merc, kolarski mojster na Bregu pri Ptuj. 1010 3-1

Proda se rodovitno posestvo v lepem kraju blizu cerkve in glavne ceste, čez 9 oralov njiv, travnikov; redi se lahko 4 govede. Gospodarsko poslopje itd. Cena po dogovoru. Zve se več pri Janezu Novak Sv. Lenart nad Laškim, pošta Laško. Za odgovor se mora pridjati znamka. 1055

Proda se gostilna s trgovino in trafiko tik farne cerkve, zraven 4 orale polja, 12 oralo gozda in 3 orale lepega vinograda z letošnjim pridelkom za 500.000 K. Naslov v upravnistvu. 1059

Posestvo kupim, dobra zemlja v ravnini, prometni kraj ugodni plačilni pogoji. Ponudbe z obširnimi popisom in ceno na I. Dolinšek, St. Pavel Sav. dolina. 1057 2-1

Enonadstropna stanovanjska hiša v Kamnici z 10 strankami in velikim vrtom se prodaja. Vpraša se pri Posch, Maribor, Koroška cesta št. 20. 1062

Lepa posestva, gostilne, hiše prodaja ugodno Zagorski, Maribor, Barvarska ulica št. 3. 1066

Proda se zelo rodovitno posestvo blizu Maribora (pri Sv. Marjeti), pribl. 36 oralov prvovrstne zemlje, 2 lepi hiši, velik hlev in 3 viničarske hiše in z vsem živim in mrtvim inventarjem vse skupaj za 440.000 D. Plačilne ugodnosti. Prodajo se pa tudi deli posestva, n. pr. viničarija. Dalje se prodaja 1 velika hiša s hlevom v Mariboru, posebno pripravno za mesarja, prekajevalca itd. Cenj. ponudbe na Reisman, Maribor, Vojašniška ulica 6. 1009 2-1

Vzameta se mlin in žaga v najem proti takojšnjemu plačilu ali pa na polovico, tudi sam mlin ali žaga ni izključena. Ponudbe na upravo lista pod 1041. 2-1

Gozd v mariborski okolici se takoj po ceni prodaja. Naslov v upravnistvu. 1036 3-1

Proda se lepo posestvo, četrt ure od farne cerkve, 8 oralov Več se izve pri Janezu Rajšp posestniku v Zikarjih, pošta Sv. Barbara v Slov. goricah. 1046 2-1

Proda se po nizki ceni stavbena parcela, pri kateri se nahaja majhna njiva, nekaj travnika in lepega sadnega drevja. Na parceli se nahaja že nekaj stavbenega materiala, ter je že zraven stavbno dovoljenje. Parcela leži ob okrajni cesti in železnici in pet minut od postaje. Pojasnila daje gospod Jožef Trepane, mizarški mojster pri Sv. Jurju ob juž. žel. 1040 2-1

Prvovrstno sadno drevje in cepljene trte najbolj priporočljivih vrst po nizki ceni ima v zalogi: Drevesnica in trtnica Gradišnik, St. Janž-Velenje. Naročila in tozadevna vprašanja naj se blagovoliijo nasloviti na: Ivan Gradišnik, pošta Dobrna pri Celju. 1052

Rženi škop se kupi ne predaleč od Sav. doline. Ponudbe s ceno na Dolinšek, Sv. Pavel, Savinjska dolina. 1058

Vinotoč »Stajerska klet« Maribor, podzemeljski prostori Narodnega doma. Najboljše in najcenejše vino in jabolčnik. Podzemeljsko kegljišče! Topla in mrzla jedila. Andrej in Mara Oset. 1060

Star voz, srednjetežki, v dobrem stanu, se prodaja pri kovaču Cebce v Dolgošah pri Mariboru. 1064

Enovprežni polpokriti voz (paruč s streho), pripraven tudi za duhovne gospode na deželi, se po ceni prodaja. Krievanek, Loška ulica 2, Maribor 1070

Prodajo se 3 sodi, steklenice, plišjopica, žametna obleka, thetnica, citre, Pobrežje pri Mariboru, Cankarjeva ul. 10, vrata 5, podstrešje. Vprašati 6., 7., 8. septembra. 1068

Dobro ohranjen rezni stroj za krmo se po ceni prodaja. — Leopold Crepinko, Zrkovce, p. Mariboru. 1067

Dve težki kobilici, pet let stari, brez vsakega pogoška se prodajo ali zamenjata za les. Naslov v upravnistvu Slov. Gospodarja. 1044 3-1

Sodi za vino, žganje, transport in hrambo ima vsako množina vedno v zalogi Fr. Repič, sodarsko podjetje v Ljubljani, Trnovo. Solidno delo. Točna postrežba. Ogledite si zalogo! 1012 15-1

Solske torbice, mape in jermeni za knjige, nahrbtniki, kakor tudi različni kovčki in torbice za potovanja priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova cesta 13. 1047 5-1

Stare tračnice (šine), 1 kg po 2.2 D se dobi v Mariboru, Vrazova ulica 9-III. 991 4-1

Pozor! Ravno došlo blago, ne ve cene. Platno, barhenti, druk hlačevina, svileni robci, sukno itd. Dobiva se najceneje pri Trpinu, Glavni trg 17. 48

Prvovrstni angleški in ostravski plinski koks na drobno in debelo dobavi po znatno znižanih cenah Mariborska mestna plinarna. 31

Stiskalnice in mline (patent Rudl) za grozdje in sadje ima v zalogi trdnika Hochnegger in Wicher, Maribor, Koroška cesta 53. Izdelovanje pohištva in stavbeno mizarstvo. — Postrežba točna. — Cene nizke. 893

Trgovski vajenec se sprejme v detalj. trgovino ED. SUPPANZ, PRISTAVA.

Proti škodljivcem na hmelju

Proti škodljivcem na hmelju

je tobačni izvleček z mazavim milom. Z navodilom vred se dobi v drogeriji Sanitas v Celju. 834 10-1

Izjava.

Podpisani Luka Jus, posestnik v Ravnem, obžalujem, proti g. Ivanu Regvart, mizarškemu mojstru v Podlehniku, izrečene žalživke ter se mu zahvaljujem, da je umaknil zasebno obtožbo.

Ptuj, dne 31. 8. 1925.

1072

Luka Jus.

RAZGLAS.

Veliki župan mariborske oblasti v Mariboru je z odlokom z dne 20. 7. 1925, br. 356-3, prošnji za dovolitev kramarskih sejmov, toje:

v četrtek po pepelnici,

dne 18. julija in

dne 24. oktobra vsakega leta

ugodil.

Na te dneve se bodo v bodoče obdržavali kramarski in živinski sejmi.

Županstvo Velenje, dne 31. avgusta 1925.

1069

Župan: V. z.: Josip Demšič.

Naznanilo preselitve.

Uljudno naznanjam, da sem svojo trgovino glazbil preselil iz Slovenske ulice 1 v Gosposko ulico 34 (v bivšo Anglo-Austrian banko). 1054

F. Perz. Maribor,

trgovina z glazbili.

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

KARO-čevlje

Lastne delavnice — solidne cene.

MARIBOR, Koroška cesta št. 19.

Le najboljše je najceneje.

Jabolka

namizna zimska trgana (zdrava in neobtolčena) kupuje na drobno in debelo po dnevni ceni

FR. RUDL,

reletrgovina s sadjem,

Aleksandrova cesta 35, Maribor, Aleksandrova cesta 35 (poleg hotela »Meran.«)

Cenjeno občinstvo, pozor!

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da je dne 1. julija 1925 poteklo 30 let, odkar sem otvoril svojo trgovino z mešanim blagom v Ptuj.

Kakor sem do zdaj vedno stremel, svoje cenj. odjemalce postreči po najnižjih dnevni cenah le s prvovrstnim blagom, tako bom to tudi v bodoče storil.

Vsem svojim dosedanjim odjemalcem izrekam tem potom za naklonjeno mi zaupanje iskreno zahvalo. Za nadaljni obilni obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem

R. WRATSCHKO, trgovec, PTUJ, nova pošta.

Vsi pravijo

da je pri

Trpinu v Mariboru na Glavn. trgu 17

najboljše in najcenejše blago. Tam se lahko kupi hlačevina, barhenti, sukno, platno i. t. d.

Na novo došlo

v trgovini K. Worsche-ja nasl.

Anton Macun

v Mariboru, Gosposka ulica 10,

velika množina zimskega štofa za moške in ženske obleke, barhenta, raznovrstne in najnovejše svilene robce, strikane rute in bluze, odeje za postelje, koce, nepremočljive plahte za konje in voze in drugo raznovrstno manufakturno blago najboljše vrste po najnižjih cenah. 1030

Lepi vinski sodi

v vseh velikostih se prodajajo v vinski trgovini

FERDINAND KÜSTER, MARIBOR,

908

Meljska cesta 10.

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturna blaga

v Celju „Pri solncu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kakor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačevino, tiskovino, baržun, barhent, belo platno, ružavo platno, nogavice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in plavo platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! — Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drofenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna!

Somišljeniki inserirajte!

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.

Denar naložite na najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6.

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

29. AVGUST — 8. SEPTEMB 1925

Pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstva kralja

V. LJUBLJANSKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJ

Najstarejša in najbolj obiskana
gospodarska razstava Jugoslavije

OSREDOTOČENJE KUPCEV IN PRODUCENTOV.

Na Ljubljanskem veleseju razstavijo samo prvovrstna podjetja. — Kvaliteta blaga priznana najboljša, cene brezkonkurenčne. — Obiskovalci imajo 50% na železnicah. — Legitimacija, ki stane 50 din., se dobi: v bankah in drugih denarnih zavodih, Tourist Office in objavljenih razprodajalcih na deželi. — Ugodna in cena prilika za obisk svetovnoznanih prirodnih lepote Slovenije (Bled, letna rezidenca Nj. Veličanstva kralja). — Tehnične novosti. Športna razstava. — Higijenska razstava. — Razstava plemenske živine.

Samo Ljubljanski velesej Vas bo popolnoma zadovoljil. — Stanovanja preskrbljena.

**Oglasi v „Slov. Gospodarju“
imajo najboljši uspeh!**

Priporoča se prvi slovenski zavod

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

Dunajska cesta 17

Dunajska cesta 17

ki je edina te vrste.

Podružnice: Celje, Breg 33; Zagreb, Hatzova ulica 12; Sarajevo, Koroševa ulica 15 in Split, Ulica 11. puka.

Vrhunec fino mehanike. Prvorazredni moderni brzo-pisalni stroj. Večletno jamstvo. Brezkonkurenčni pisalni stroj sedanosti je edino

STOEWER-RECORD

LUD. BARAGA

Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I.

Specijalna mehanična delavnica za popravilo pisalnih, računskih, razmnoževalnih strojev. Hektografični zvitki, barvni trakovi, ogljeni in povoščeni papir vedno v zalogi.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo.

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri »Belem volu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestuje. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Pranje brez truda !

Vedno lepe in bele roke - nikakega odrgnjenja - nobenih bolečin v križu - nikakih razpoklin.

ZADOSTUJE, če namočiš umazano PERILO ZVEČER v raztopini TRI, da je najdeš zjutraj:

čisto
prijetno dišeče
belo

TRI

TRI-SODA za namakanje perila, odstranjuje umazanijo - pere sama - beli pa ne razjeda.
STANE MALO - NUDI MNOGO!

TRI

nadomešča pranje odstrani v mrzli vodi brez vsakega dodatka mila vsak maščobni madež, sleherni kapljici mineralnega olja itd.

TVORNICI ZLATOROG
MARIBOR

Našim odjemalcem!

Z namenom, pri istih stroških prodati še enkrat toliko čevljev, znižamo cene za glavne vrste ne glede na zvišano carino:

Vse vrste čevljev za gospode po ceni Din. 369.— in 329.— znižane na Din. 299.—.

Vse vrste čevljev za gospode po ceni Din. 299.— znižane na Din. 269.—.

Vse vrste lakastih čevljev za gospe po ceni Din. 329.— in 299.— znižane na Din. 269.—.

Vse vrste usnjatih čevljev za gospe po ceni Din. 269.— in 229.— znižane na Din. 199.—.

Nekatere vrste usnjatih čevljev za gospe po ceni Din. 199.— znižane na Din. 169.—.

Vse vrste čevljev za gospe iz platna in klota znižane na Din. 99.—.

Bata

Beograd

Zagreb

Sarajevo

Subotica

Osijek

Vel. Bečkerek

Novi Sad

Skoplje

Sombor

Dubrovnik

Brod n. S.

Maribor

Zemun